

Daňové a právní zprávy

prosinec 2025

The better the question.
The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Vítejte u vánočního čísla daňových a právních zpráv – co v něm najdete?

Jak bylo a jak bude? – v úvodníku se tradičně snažíme bilancovat a nastítnit vyhlídky pro rok 2026.

OECD update a home office – OECD publikovala aktualizaci OECD modelové smlouvy a komentáře. Nejzajímavější jsou změny týkající se problematiky vzniku stálé provozovny z titulu činností prostřednictvím home office. Česká republika to nicméně vidí jinak.

Kdy nesení nákladů (ne)zakládá poskytnutí plnění pro DPH? – poskytujeme bližší úvahy mimo jiné k hranici mezi nezbytnou součinností a plněním poskytnutým vlastním jménem na účet jiné osoby.

Nová EU regulace pro digitální svět – Evropská komise představila balík opatření označovaný jako Digital Omnibus. Shrnujeme to nejdůležitější o největší reorganizaci digitální regulace EU od přijetí GDPR.

Start-up ztráty a transfer pricing – máme tu další zajímavé rozhodnutí k tématu „příkazů“ mateřské společnosti a chybějící kompenzace za „start-up“ ztráty. Nejvyšší správní soud dle našeho názoru logicky odmítá pro poplatníka vstřícný závěr krajského soudu.

Fakturace společníků a švarc – přinášíme podrobnosti k zajímavému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu k hranicím toho, kdy společníci společnosti vykonávají závislou práci vs. poskytují služby společnosti v rámci samostatné výdělečné činnosti.

Co dalšího nás zaujalo?

- ▶ **Bude nový zákon o účetnictví a na to navazující novela zákona o daních z příjmů?** – dosluhující vláda schválila [návrh](#) nového zákona o účetnictví a související prováděcí novelty. Jedná se o potenciálně největší změnu účetnictví a daní za posledních dvacet let. Otázkou je, jak se k tomu postaví nastupující vláda.
- ▶ **Čeká nás překvapení v Pilíři 2?** – Komora daňových poradců prosí o formulář k Informačnímu přehledu. Ministerstvo zdvořile odmítá a krypticky naznačuje možné [překvapení](#).
- ▶ **Co nás (možná) čeká v daních?** – u příležitosti stého audio alertu jsme si trochu [zaspekulovali](#), v jakých daňových oblastech by mohlo dojít v následujících letech k posunu.
- ▶ **Změna přístupu k podstatě vzniku příjmu?** – Nejvyšší správní soud zdá se (konečně) [opouštět](#) „zásadu“, že zvýšení majetku je podmínkou vzniku příjmu.
- ▶ **Jaký je DPH režim převodu nemovitosti developerem?** – Nejvyšší soud Nizozemska požádal SDEU o předběžné rozhodnutí týkající se režimu DPH při převodech nemovitostí. Klíčovou otázkou je, zda převod nemovitosti nově postavené developerem a pronajaté podléhá DPH, nebo zda může být považován za převod podniku.
- ▶ **Bude se měnit směrnice o správní spolupráci v oblasti daní (DAC)?** – Evropská komise [vyhodnocuje](#) fungování DAC. Lze očekávat tlak na sladění výkladů v jednotlivých členských státech a tlak na efektivní vymáhání/sankcionování či novelizaci DAC6.
- ▶ **Česká adaptace AI regulace** – pracuje se na [návrhu](#) prvního českého zákona o umělé inteligenci.
- ▶ **Jednatel před odpovědností neuteče** – Vrchní soud [potvrdil](#), že jednatelé se odpovědnosti nezbaví tím, že v době hrozícího úpadku ze společnosti odejdou, místo aby situaci řešili.

Úvodník

Lucie Říhová

vedoucí partnerka oddělení daňového poradenství
lucie.rihova@cz.ey.com
+420 731 627 058

Co nás čeká v roce 2026?

Rok se s rokem sešel a na mě vyšel opět adventní úvodník. Takže si dovolím tradičně bilancovat a nastínit vyhlídky pro rok 2026.

Volební rok je z pohledu daňových změn většinou tak trochu o ničem, už se dělají jen velmi opatrné, technické a hlavně nekontroverzní zásahy. Případně změny populární, což je ale v oblasti daní obtížné (nekompatibilitu snižování daní a zvyšování veřejných výdajů už prokoukla většina i méně sofistikovaných voličů). No anebo se tam podaří naopak hodit, nebo spíš nenápadně prostrčit nějaký pořádný lobby šrapnel.

Český světový unikát v podobě osvobození prodeje cenných papírů právě díky takové nenápadně dostrkané novele nakonec vstal z mrtvých a od roku 2026 bude 40milionový omezující strop zrušen.

V rámci stejného záchvěvu se naopak osvobozuje prodej kryptoměn po tříleté držbě. Zatím do limitu 40 milionů, ale kdovíjak dlouho přežije limitace zde. Přeci jen české kryptopeněženky jsou hodně nadité a Česká republika je často označována za bitcoinovou velmoc. Bizarnost potvrzuje fakt, že konsolidační balíček dosluhující vlády v rámci neobyčejného zápalu pro zrušení co nejvíce výjimek škrtnul fyzickým osobám osvobození kurzových rozdílů. Takže spekulace na kurzové pohyby tradičních fiat měn zdaníme, dobrodružství v kryptu nikoliv. Ono teda dobrodružné bude pro daňové subjekty i daňovou správu prokazování splnění té tříleté nepřetržité držby konkrétního bitcoinu. (A připomínám, že důkazní břemeno je na daňovém subjektu.)

Krásnou nadílku dostanou mzdové účetní (a programátoři souvisejících softwarů), a to v podobě jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele. Mělo by nahradit až 25 různých hlášení různým úřadům. Chybí teda zdravotní pojišťovny, škoda. Ale jinak po dvou dekadách hezky dokonaný projekt.

Aktuálně se formující vláda už zveřejnila své programové prohlášení. Zavazuje se nezvyšovat žádné daně. Dokonce plánuje snížit daň z příjmů právnických osob z dnešních 21 na 19 %. Dále mluví o zřízení jednotného inkasního místa s cílem sloučit výběr daní, sociálního a zdravotního pojištění. Takže i ty zdravotní pojišťovny snad zintegrují.

U nadnárodních firem by se měla zavést povinná předem deklarovaná dokumentace převodních cen. To by byl pro české daňové poradce ale opravdu moc hezký dárek.

Fyzické osoby se dočkají osvěžení několika daňových slev (školovné, sleva na druhého z manželů, pro pracující studenty a vyšší slevy pro odolné jedince s 4 a více dětmi). Slíbené je i osvobození dobrovolného spropitného zaměstnanců v gastronomii, aneb Amerika náš vzor.

V DPH světě se tradičně sáhne do sazeb u stravovacích služeb. A měla by se objevit 0% DPH na léky na předpis (a související chaos u léků, které lze současně koupit i volně). Nedávno zavedená lhůta pro vracení DPH z neuhrazených faktur by se měla zkrátit na 3 měsíce.

Reformu účetnictví jsme loni pod stromečkem vyhlíželi opět marně. Stávající vláda však nakonec stihla návrh nového zákona o účetnictví a doprovodné předpisy, včetně novely zákona o daních z příjmů, minulý týden schválit a poslat dál do světa. Uvidíme, jak s tím ještě naloží vláda nová. Současný plán je legislativní proces stihnout v roce 2026, legisvakanční období 2027 a ostrý start 2028. Tohle bude velké. Tím se budeme společně bavit celý rok. My už se moc těšíme.

Závěrem mi dovoluji poděkovat za vaši přízeň a spolupráci. Přejeme vám s celým daňovým a právním týmem všem krásné svátky a vše nejlepší do nového roku!

Přejeme vám s celým daňovým a právním týmem všem krásné svátky a vše nejlepší do nového roku!

Mezinárodní zdanění

Karel Hronek

partner v týmu daňového poradenství
karel.hronek@cz.ey.com
+420 731 627 065

Vladimír Sopkuliak

senior manažer v týmu daňového poradenství
vladimir.sopkuliak@cz.ey.com
+420 730 191 770

Home office a aktualizace OECD modelové smlouvy

OECD publikovala novou [aktualizaci](#) OECD modelové smlouvy a komentáře.

Asi nejzajímavější jsou změny komentáře týkající se problematiky vzniku stálé provozovny z titulu činnosti prostřednictvím home office.

Komentář přináší nová kritéria a okolnosti, které je nutno zohlednit při posouzení, zda vykonávání činností v rámci home office (či v jiném místě) vede ke vzniku stálé provozovny zahraniční společnosti. Níže přinášíme vybrané postřehy:

- ▶ **Jaké místo?** Nové pasáže komentáře hovoří např. o bydlišti nebo jiném místě, jako je druhý domov, rekreační pronájem, domov přítele či příbuzného apod. My dále budeme používat zkratku „HO“.
- ▶ **Soustavnost?** Pokud je HO využíván soustavně po delší dobu k vykonávání činností souvisejících s podnikáním, tato skutečnost spolu s dalšími okolnostmi může naznačovat, že by toto místo mělo být považováno za místo podnikání zahraniční společnosti.
- ▶ **Proporce pracovní doby v HO?** HO by se obecně nepovažoval za místo podnikání společnosti, pokud osoba pracovala z tohoto místa méně než 50 % své celkové pracovní doby pro tuto společnost během jakéhokoli dvanáctiměsíčního období, které začíná nebo končí v příslušném fiskálním roce.

- ▶ **Co když alespoň 50 %?** Pokud osoba pracuje z HO alespoň 50 % své celkové pracovní doby, pak to, zda má společnost na takovém místě místo podnikání, se určí na základě dalších skutečností a okolností komentovaných níže.
- ▶ **Komerční důvody?** Významným hlediskem bude, zda existuje komerční důvod pro dané činnosti v rámci HO. Obecně by tomu tak bylo, pokud má společnost důvod, aby daná osoba byla fyzicky přítomna v daném druhém smluvním státě za účelem vykonávání činností společnosti, a využívání HO usnadňuje výkon těchto činností.
- ▶ **Příklady/okolnosti (ne)naplnění takových komerčních důvodů:**
 - ▶ ANO - Pokud by HO nebyl k dispozici, společnost by využila jiné prostory v daném státě (například pronajatou kancelář).
 - ▶ ANO - Pokud dojde k některé z následujících situací a tato situace je umožněna/usnadněna tím, že osoba pracuje z HO (např. protože situace vyžaduje fyzickou interakci v daném státě nebo regionu):
 - ▶ schůzky mezi osobou a zákazníky společnosti;

- ▶ získávání nové zákaznické základny nebo identifikace obchodních příležitostí;
- ▶ identifikace nových dodavatelů, řízení vztahů s dodavateli nebo uzavírání, sledování či správa smluvních ujednání s dodavateli;
- ▶ interakce v reálném čase nebo téměř v reálném čase se zákazníky či dodavateli v různých časových pásmech (např. poskytování služeb call centra, virtuální IT podpory nebo zdravotních služeb);
- ▶ přístup k odborným znalostem relevantním pro podnikání jako např. pravidelné schůzky s pracovníky univerzity provádějícími výzkum relevantní pro podnikání společnosti;
- ▶ spolupráce s jinými společnostmi;
- ▶ poskytování služeb zákazníkům nebo klientům nacházejícím se v tomto druhém státě, pokud tyto služby vyžadují fyzickou přítomnost zaměstnanců nebo jiného personálu v tomto druhém státě (např. školení nebo opravárenské služby prováděné v prostorách zákazníka);
- ▶ interakce se zaměstnanci a dalším personálem společnosti či přidružených podniků.
- ▶ NE - Krátké příležitostné návštěvy prostor zákazníka nebo interakce, která je v kontextu celkového obchodního vztahu s tímto zákazníkem zanedbatelná.
- ▶ NE - Pokud společnost umožní dané osobě pracovat z HO pouze za účelem získání nebo udržení služeb této osoby.
- ▶ NE - Pokud společnost umožňuje práci z HO pouze za účelem snížení nákladů (například snížení výdajů na kancelářské prostory).

Pozor na výhradu ČR

Z výhrady ČR ovšem chápeme, že ČR obecně nesouhlasí s aplikací těchto nových kritérií a místo toho hodlá aplikovat dosavadní obecná pravidla a východiska.

V kontextu diskuse se zástupci českého Ministerstva financí na toto téma si postoj ČR překládáme tak, že za předpokladu, že (i) je z daného místa vykonávána obchodní činnost společnosti, (ii) je naplněno hledisko dostatečné stálosti, (iii) přičemž se nejedná o činnost pomocného charakteru, pak ČR nespátřuje přesvědčivý argument, proč činit rozdíl mezi vykonáváním dané činnosti prostřednictvím HO vs. prostřednictvím jakéhokoliv jiného místa, jako je např. kancelář.

OECD publikovala novou aktualizaci OECD modelové smlouvy a komentáře - mimo jiné ohledně činností v rámci home office. Nicméně pohled ČR je jiný.

Ivana Krylová

partnerka v týmu daňového poradenství
ivana.krylova@cz.ey.com
+420 731 627 005

Matyáš Kudrna

asistent v týmu daňového poradenství
matyas.kudrna@cz.ey.com
+420 705 620 224

Kdy nesení nákladů (ne)zakládá poskytnutí plnění pro DPH?

V praxi nastávají situace, kdy podnikatel nese vlastním jménem a ve svůj prospěch náklad, jehož ekonomický efekt směřuje i k jiné osobě. Pokud podnikatel za své jednání požaduje odměnu, bude se zpravidla jednat o úplatu podléhající DPH. Pokud odměna absentuje, posouzení může být komplikovanější. Bezúplatné jednání, z něhož měla prospěch jiná osoba, nedávno posuzoval Soudní dvůr EU (SDEU).

Případ C-535/24, Svilos a AD

Bulharská společnost Svilos a AD, působící především jako holding, poskytla úvěr neziskové nadaci za účelem organizace charitativního koncertu na podporu dětí trpících válkou. Částka úvěru byla poskytnuta přímo osobám a společností, které měly zajistit organizaci koncertu. K realizaci akce ani k vrácení poskytnutých prostředků však nedošlo. Svilos a AD proto pořídila právní služby od advokátních kanceláří v USA, aby dlužné částky pro nadaci, a odtud druhotně i pro sebe vymohla.

Bulharská daňová správa dospěla k závěru, že právní služby byly poskytnuty ve prospěch nadace. Svilos a AD sice svým jménem uhradila náklady na služby, služby ale fakticky využila nadace. Správce daně proto posoudil jednání Svilosy jako bezúplatné poskytnutí služby pro účely nesouvisející s ekonomickou činností. Odtud jí doměřil DPH společně s úrokem z prodlení.

Chybějící právní vztah a úplata

SDEU tento závěr odmítl. Uvedl, že pro kvalifikaci jednání jako poskytnutí služby za úplatu musí existovat právní vztah mezi poskytovatelem a příjemcem, kdy musí být zároveň naplněna existence přímé souvislosti mezi poskytnutou službou a získanou protihodnotou.

V případě Svilosy je nesporné, že společnost poskytla nadaci úvěr. Naproti tomu jednání Svilosy k vymáhání částek, které vyplatila v rámci tohoto úvěru, nebylo předmětem žádné dohody ani jiného právního vztahu s nadací a neprovázela je žádná úplata ani jiná forma protiplnění.

Souvislost s ekonomickou činností

Dle SDEU Svilosa nejednala ani pro soukromé účely, ani pro účely nesouvisející s její ekonomickou činností. Naopak, právní kroky podnikala za účelem ochrany svých vlastních ekonomických zájmů.

Vynaložení nákladů Svilosou za účelem vymáhání pohledávky jejího dlužníka v situaci, kdy takto jednala bez jeho příkazu nebo zmocnění, proto dle SDEU nespadá pod pojem poskytnutí služby za úplatu. Svilosa tudíž neuskutečnila zdanitelné plnění, z něhož by byla povinna přiznat daň.

Otazníky okolo nároku na odpočet

Zajímavým aspektem případu Svilosa je, že vykonávala holdingovou činnost – patrně jako tzv. aktivní holding. Z ustálené judikatury SDEU (např. C-60/90, Polysar) plyne, že holding, který pouze drží podíly a aktivně nevykonává ekonomickou činnost (tzv. „čistý holding“), nemá nárok na odpočet DPH. Naopak holding, který aktivně zasahuje do řízení dceřiných společností – např. tím, že jim poskytuje manažerské a/nebo jiné služby (tzv. „aktivní holding“), může nárok na odpočet DPH čerpat, ale jen v odpovídajícím rozsahu (např. C-16/00, Cibo Participations).

Právní služby byly navíc pořizovány v souvislosti s vymáháním poskytnutého úvěru. Poskytnutí úvěru je obecně činnost osvobozená od DPH bez nároku na odpočet. Logicky se nabízí otázka, zda náklady na vymožení úvěru nepředstavují náklad, který přímo souvisí s osvobozeným plněním uskutečněným na výstupu, u něhož není odpočet možný.

V rozsudku Svilosa se SDEU otázkou nároku na odpočet vůbec nezabýval, přestože mohla být pro věc relevantní.

Podobným osudem trpí i nedávný rozsudek C-465/20, Högkullen. SDEU obdobně opomíjí otázku rozsahu odpočtu DPH u holdingů, přestože generální advokátka specificky upozornila, že plný odpočet nemusí být v dané situaci oprávněný. Zdrženlivost SDEU ohledně rozsahu odpočtu může značit nejednotnost soudců SDEU v dané otázce. Nezbyvá než čekat na předběžnou otázku, kde SDEU nebude moci „uhnout“. Uvidíme.

Hranice mezi součinností a poskytnutím služby

Rozsudek Svilosa doplňuje předchozí judikaturu SDEU k vynakládání výdajů ve prospěch jiné osoby, avšak v rámci vlastní ekonomické činnosti.

Například v případě SDEU C-475/23, Voestalpine Giesserei Linz GmbH, společnost pořídila jeřáb, který bezúplatně poskytla svému subdodavateli pro účely výroby odlitků pro ni. SDEU uvedl, že pokud má vynaložený náklad přímou souvislost se zdanitelným plněním nebo ekonomickou činností podniku, nelze jej považovat za bezúplatné poskytnutí služby. SDEU však zdůraznil, že poskytnutí jeřábu musí být omezeno na to, co je nezbytné k zajištění zpracování odlitků na účet společnosti. Takový výdaj je nutně chápat jako součást podnikání společnosti, který nezakládá samostatné plnění poskytnuté pro jinou osobu.

Z těchto rozsudků plyne, že nemusí být rozhodující, které další osoby z vynaloženého výdaje profitují. Rozhodující je, zda náklad sleduje přímý podnikatelský zájem plátce, který náklad vynaložil, a zároveň nejde nad rámec toho, co je pro tento účel nezbytné. Absorpce nákladů v rámci vlastního ekonomického zájmu bez jejich přeúčtování nevede za těchto podmínek k poskytnutí plnění pro účely nesouvisející s ekonomickou činností.

Založení jednání vlastním jménem na účet jiné osoby

Pomyslným protipólem uvedených rozsudků je rozhodnutí C-707/19, Amarasti Land Investment, kde SDEU naopak dovodil jednání vlastním jménem na cizí účet s povinností odvodu daně.

V daném sporu nabyvatel pozemků provedl na vlastní náklady kroky nezbytné k zaměření pozemků a k zápisu prodávajícího do katastru nemovitostí za účelem splnění zákonné povinnosti prodávajícího. Nabyvatel se zavázal tyto úkony provést na vlastní náklady. Dohodnutá kupní cena pozemku pak logicky nezahrnovala protihodnotu za plnění týkající se katastrální evidence.

SDEU poměrně překvapivě uzavřel, že nabyvatel poskytl služby vlastním jménem na účet prodávajícího - jednal jako komisionář v jeho prospěch. Komisionářská struktura vytváří právní fikci dvou totožných plnění poskytovaných postupně - poskytnutí služeb od specializovaných subjektů vůči nabyvateli a ve stejný okamžik také od nabyvatele vůči prodávajícímu. Skutečnost, že náklady nebyly nabyvatelem prodávajícímu přeúčtovány, je dle SDEU irelevantní.

Hranice mezi nezbytnou součinností a plněním poskytnutým vlastním jménem na účet jiné osoby nemusí být vždy zřetelná. Příklad Amarasti ukazuje, že splnění zákonné povinnosti za smluvní protistranu může takové jednání založit. Tomuto závěru nemusí být na překážku ani absence explicitního zmocnění či pověření protistranou.

Závěrem

Z judikatury SDEU plyne, že pro vznik zdanitelného plnění je nutná existence právního vztahu a vzájemné výměny plnění mezi poskytovatelem a příjemcem. Samotná skutečnost, že z jednání může mít prospěch třetí osoba, nestačí. Pokud plátce jedná ve vlastním ekonomickém zájmu, a nikoli jménem nebo na účet jiného subjektu, nelze tuto činnost považovat za poskytnutí služby pro účely DPH. Bezúplatné poskytnutí v takovém případě ale nesmí jít nad rámec toho, co je nezbytné pro účely uskutečnění vlastních zdanitelných plnění nebo ekonomické činnosti. Pro určení správného režimu DPH je vždy nutné důkladné posouzení všech relevantních okolností, zejména pak v hraničních případech.

Hranice mezi nezbytnou součinností a plněním poskytnutým vlastním jménem na účet jiné osoby nemusí být vždy zřetelná. Pro určení správného režimu DPH je vždy nutné důkladné posouzení všech relevantních okolností, zejména pak v hraničních případech.

František Schirl
manažer, advokát, EY Law
frantisek.schirl@cz.eylaw.com
+420 704 865 137

Dominik Zális
advokátní koncipient, EY Law
dominik.zalis@cz.eylaw.com
+420 735 729 401

Digital Omnibus – nové změny v oblasti GDPR a AI Act

Evropská komise představila balík „An agile Digital Rulebook for the EU“, označovaný jako Digital Omnibus. Jde o největší reorganizaci digitální regulace EU od přijetí GDPR. Balík tvoří dvě samostatná, ale provázaná nařízení – první návrh modernizuje digitální legislativní rámec EU (zejména GDPR, ePrivacy, Data Act, NIS2 a pravidla pro cloudové služby) a druhý obsahuje cílené změny AI Act.

Společným cílem je odstranit překryvy mezi předpisy, sjednotit klíčové definice, omezit duplicitní procesní povinnosti a snížit administrativní zátěž společností, aniž by byly oslabeny základní standardy ochrany soukromí, bezpečnosti či odpovědného využívání umělé inteligence.

AI Act

Návrh upravuje několik klíčových povinností pro systémy umělé inteligence a činí jejich praktickou implementaci flexibilnější. Rozšiřuje možnosti využití zvláštních kategorií osobních údajů při vývoji a testování AI s cílem lépe identifikovat a eliminovat diskriminační projevy algoritmů, což umožní pracovat s přesnějšími a reprezentativnějšími datovými sadami. Současně se ruší povinnost zavádět závazné interní programy „AI literacy“, které měly sloužit k plošnému vzdělávání zaměstnanců o používání AI systémů, protože se v praxi ukázaly jako administrativně náročné a málo efektivní. Návrh zároveň posiluje možnosti testovat AI v regulačních sandboxech a ve vybraných případech umožňuje provádět kontrolované testování i v reálném prostředí, což

významně rozšiřuje prostor pro ověřování kvality a bezpečnosti systémů před jejich uvedením na trh.

Nové změny v evropské regulaci umělé inteligence přinášejí firmám více flexibility a času na přípravu. Společnosti, které AI vyvíjejí nebo používají, budou moci pracovat s citlivými daty při testování modelů, což pomůže zlepšit jejich přesnost a snížit riziko zkreslení. Zrušení povinného školení „AI literacy“ znamená méně administrativy a více prostoru investovat do skutečně důležitých věcí – například do bezpečnosti a správného řízení AI. Posílené testování v tzv. sandboxu umožní rychleji ověřovat nové technologie a včas odhalit problémy, což je zásadní v oblastech s přísnými bezpečnostními nebo etickými požadavky.

Další novinkou je odklad povinností pro vysoce rizikové systémy. Ty začnou platit až poté, co Evropská komise připraví potřebné podpůrné materiály, jako jsou jednotné standardy nebo metodické pokyny. Od tohoto okamžiku poběží lhůty – šest měsíců pro některé systémy a dvanáct měsíců pro ty nejrizikovější. Pokud Komise rozhodnutí nevydá

včas, platí konečné termíny: prosinec 2027 pro jednu skupinu systémů a srpen 2028 pro druhou. Pro firmy to znamená více času na přípravu, rychlejší inovace a menší riziko konfliktu s regulací při zavádění AI řešení.

Dlužno zmínit, že v Česku již vzniká návrh prvního implementačního zákona o umělé inteligenci. Podrobnější analýzu nového českého návrhu naleznete v našem alertu [zde](#). Přestože návrh Digital Omnibus přináší řadu zjednodušení, celá agenda zůstává pro společnosti velmi náročná, zejména s ohledem na souběh evropských povinností a nadcházející národní regulace, které budou vyžadovat pečlivé plánování a sladění interních procesů.

GDPR

Návrh významně přepracovává definici osobních údajů a posouvá její těžiště k tomu, zda je konkrétní správce skutečně schopen osobu identifikovat. Tento přístup může v praxi rozšířit okruh údajů, které již nebudou považovány za osobní, zejména v případech, kdy jsou data pseudonymizovaná nebo jsou identifikační prostředky dostupné jen třetím stranám. Digital Omnibus dále umožňuje zpracovávat osobní údaje, včetně pseudonymizovaných dat, pro účely vývoje a tréninku AI na základě oprávněného zájmu, pokud správce zajistí adekvátní technická a organizační opatření.

Významnou změnou je i přesun části pravidel z ePrivacy do GDPR, což se projeví zejména u cookies a online identifikátorů: nově by mělo být možné v některých situacích spoléhat na oprávněný zájem, prodlouží se platnost uživatelských preferencí a zjednoduší se režim správy souhlasů.

Změny mohou významně snížit administrativní a compliance zátěž pro společnosti, které pracují s rozsáhlými datovými sadami nebo provozují digitální služby. Nové pojetí osobních údajů může umožnit efektivnější využívání dat, která byla dosud regulována jako osobní, a tím otevírá prostor pro jejich bezpečnější anonymizaci či inovativní využití. Uvolněnější režim cookies snižuje závislost na neustálém získávání souhlasu uživatelů a může zlepšit uživatelskou zkušenost, aniž by došlo k oslabení ochrany soukromí. Pro společnosti vyvíjející nebo trénující AI je zásadní možnost opřít se o oprávněný zájem. To umožní stabilnější plánování datových projektů a sníží bariéry, které bránily práci s hodnotnými datovými sadami. Harmonizace bezpečnostních incidentů zase přináší větší právní jistotu a omezuje riziko sankcí způsobených odlišnými výkladovými režimy. Celkově jde o změny, které umožňují více inovací při zachování vysokých standardů ochrany dat.

Evropská peněženka

Návrh zavádí nový rámec pro tzv. European Business Wallet, tedy jednotnou digitální peněženku určenou pro bezpečné ověřování identity firem, správu oprávnění a sdílení dokumentů v rámci EU. Peněženka má navázat na pravidla eIDAS a sjednotit současně roztržštěné postupy, aby společnosti mohly elektronicky prokazovat svou identitu a právní status napříč členskými státy, a to bez nutnosti využívat národní nebo sektorově specifické systémy.

Pro společnosti může peněženka výrazně zjednodušit onboarding, přeshraniční transakce, elektronické podepisování a prokazování oprávnění v regulovaných odvětvích. Umožní rychlejší a bezpečnější digitální interakce s úřady i obchodními partnery v celé EU, sníží náklady na compliance a odstraní potřebu udržovat více paralelních identitních systémů. Pro nadnárodní skupiny jde o krok, který může zásadně zefektivnit interní procesy i poskytování služeb klientům.

Kyberbezpečnost

Návrh harmonizuje oznamování kybernetických a bezpečnostních incidentů napříč GDPR, NIS2, DORA a dalšími předpisy. Jeden incident totiž zpravidla bude naplňovat definici incidentu podle různých právních předpisů – např. porušení zabezpečení osobních údajů podle GDPR může zároveň představovat kybernetický bezpečnostní incident podle NIS2. Zavádí jednotné kontaktní místo pro hlášení a sjednocuje obsah i strukturu oznámení tak, aby společnosti nemusely paralelně plnit rozdílné požadavky různých regulačních režimů. Současně upravuje vybrané povinnosti pro poskytovatele digitálních služeb a cloudových řešení, aby se odstranily stávající kolize mezi datovými, bezpečnostními a sektorovými standardy.

Jednotný režim hlášení incidentů snižuje administrativní zátěž a omezuje riziko pochybení při krizových situacích. Společnosti získají jasnější procesy, méně duplicit a lepší koordinaci mezi bezpečnostními a datovými týmy. Pro společnosti se silnou online nebo cloudovou infrastrukturou to znamená hladší provoz, rychlejší reakce na incidenty a vyšší právní jistotu při plnění regulačních povinností.

Časový plán Digital Omnibusu

Digital Omnibus byl zveřejněn v listopadu 2025 a nyní vstupuje do standardního legislativního procesu. Očekává se intenzivní vyjednávání mezi Komisí, Evropským parlamentem a Radou, přičemž postoje členských států se již nyní výrazně liší. Pokud bude návrh přijat v navržené podobě, jednotlivé změny se budou zavádět postupně a jejich účinnost bude záviset na dostupnosti harmonizovaných technických standardů a související prováděcí dokumentace. To znamená, že první části balíku mohou začít platit už během let 2027-2028, zatímco zbytek bude implementován v návaznosti na připravenost jednotlivých oblastí digitální regulace.

Pro společnosti je proto zásadní průběžně sledovat legislativní vývoj a s předstihem vyhodnocovat dopady na procesy spojené s daty, kyberbezpečností a využíváním umělé inteligence. Přestože Digital Omnibus směřuje ke zjednodušení a harmonizaci, může v praxi vyžadovat úpravy interních směrnic, dokumentace a governance. Včasné plánování tak bude klíčové pro hladký přechod na nový regulační rámec.

Evropská komise představila nový balíček Digital Omnibus, který sjednocuje digitální regulaci, snižuje administrativní zátěž a modernizuje pravidla pro data, osobní údaje a AI.

Tibor Borodáč

manažer v týmu daňového poradenství

tibor.borodac@cz.ey.com

+420 735 729 225

NSS rozhodl o daňové ztrátě způsobené příkazem mateřské společnosti

Nejvyšší správní soud („NSS“) se v nedávno vydaném rozsudku zabýval otázkou, zda náklady na rozjezd nové výroby vynaložené na základě pokynu mateřské společnosti měly být kompenzovány v souladu se Směrnicí OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy („Směrnice OECD“) a s ustanovením § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů.

Situace

- ▶ Česká společnost („Společnost“) byla v období 2012/2013 členem mezinárodní japonské skupiny a její hlavní činností byla výroba LCD televizorů.
- ▶ V roce 2012 její mateřská společnost rozhodla, že Společnost přejde z výroby televizorů na výrobu součástek pro automobilový průmysl.
- ▶ Společnosti vznikly v důsledku této změny vysoké náklady, které vedly v období 2012/2013 k daňové ztrátě. Správce daně tuto ztrátu neuznal s tím, že mateřská společnost měla tyto náklady české společnosti kompenzovat.
- ▶ Správce daně zastával názor, že i pokyn mateřské společnosti (tj. rozhodnutí o změně výroby) bez formální smlouvy představuje transakci mezi spojenými osobami, která podléhá principu tržního odstupu.
- ▶ Podle správce daně by nezávislý podnik na obdobné podmínky (vynaložení vysokých nákladů bez kompenzace) nepřistoupil a požadoval by buď přímou kompenzaci, nebo jiné zajištění návratnosti investice.
- ▶ Správce daně proto snížil uznatelnou daňovou ztrátu a doměřil Společnosti daň, protože podmínky mezi spojenými osobami neodpovídaly podmínkám mezi nezávislými subjekty v souladu s § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů a dalšími relevantními předpisy.

Pohled správce daně

- ▶ Správce daně vyhodnotil, že Společnost je výrobce s omezenými funkcemi a riziky, který by neměl nést náklady na zahájení nové výroby, jelikož neměl možnost učinit rozhodnutí o této změně.

Vyjádření Společnosti

- ▶ Společnost namítala, že náklady na zahájení výroby byly vynaloženy v souladu s rozhodnutím mateřské společnosti a že v daném období neexistovala žádná vnitroskupinová transakce, která by mohla být předmětem úpravy převodních cen.
- ▶ Společnost argumentovala, že šlo o běžné obchodní vedení, nikoliv o smluvní závazkový vztah, a že náklady na rozjezd výroby jsou běžnou součástí podnikání, které mohou vést ke vzniku daňové ztráty.
- ▶ Společnost zdůraznila, že v budoucnu bude ztráta kompenzována zisky z prodeje výrobků a že není důvod, aby mateřská společnost kompenzovala tyto náklady přímo.

Co na to krajský soud?

- ▶ Krajský soud v Ústí nad Labem („KS“) se přiklonil na stranu Společnosti a rozhodnutí správce daně zrušil.
- ▶ KS podpořil argument Společnosti, že nebylo možné identifikovat obchodní nebo finanční vztah a že se jedná pouze o běžné obchodní vedení Společnosti. Dle KS na posuzovanou situaci nedopadal § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů, který se dle KS vztahuje na smluvní závazkové vztahy, a ne na obchodní vedení jako takové.
- ▶ KS také souhlasil, že ztráta Společnosti má být kompenzována z budoucích prodejů Společnosti.

Verdikt NSS

- ▶ NSS zrušil rozsudek KS a vrátil věc k dalšímu řízení.
- ▶ NSS potvrdil závěry správce daně, že i neformální pokyn mateřské společnosti může představovat transakci mezi spojenými osobami v souladu se Směrnicí OECD. Rozhodujícím je dle NSS faktický ekonomický vztah a jeho důsledky, nikoli pouze právní forma.
- ▶ NSS také podpořil úvahu, že racionálně ekonomicky uvažující nezávislý podnik by nepřistoupil na vynaložení nákladů bez jakékoliv kompenzace.

- ▶ NSS byl názoru, že princip tržního odstupu vyžaduje, aby v obdobné situaci byla Společnosti poskytnutá kompenzace, nebo bylo zajištěno jiné protiplnění (např. garantovaný odbyt).

Co si z toho odnést?

Tento rozsudek potvrdil stávající trend ve vnímání finanční správy. Limitovaný subjekt, který nemá kontrolu nad riziky ve smyslu Směrnice OECD, by neměl nést dopady související s materializací těchto rizik (tj. neměl by nést ztráty). Rozhodnutí NSS zároveň naznačuje, že stěžejní při posuzování obdobných případů bude spíše důsledek příkazu mateřské společnosti než příkaz samotný.

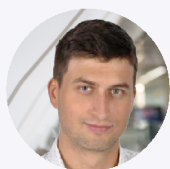
V praxi lze očekávat, že se tímto tématem budou daňové úřady zabývat čím dál tím více. Doporučovali bychom proto českým dceřiným společnostem nadnárodních skupin věnovat této oblasti zvýšenou pozornost.

NSS potvrdil závěry správce daně, že i neformální pokyn mateřské společnosti může představovat transakci mezi spojenými osobami v souladu se Směrnicí OECD. Rozhodujícím je dle NSS faktický ekonomický vztah a jeho důsledky, nikoli pouze právní forma.

Adam Linek

senior manažer v týmu daňového poradenství
adam.linek@cz.ey.com
+420 730 191 859

Daniel Lacko

senior konzultant v týmu daňového poradenství
daniel.lacko@cz.ey.com
+420 705 620 090

NSS k tématu posouzení příjmů společníků za výkon činnosti pro společnost

V tomto článku se podíváme na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu („NSS“) ve věci posouzení činnosti společníků pro společnost v kontextu zdanění příjmů za jimi poskytované služby.

Předmět sporu

Věcnou podstatou sporu byla otázka, zda příjem fyzických osob za služby poskytované společností s ručením omezením, v níž jsou zároveň společníky, představoval příjem ze samostatné činnosti, nebo ze závislé činnosti.

Společníci pro společnost vykonávali projektové a inženýrské činnosti v rámci generálních dodávek pro investory. Společníci považovali tyto příjmy za příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP, zatímco správce daně tuto činnost kvalifikoval jako závislou činnost zdanitelnou dle § 6 odst. 1 písm. b) bod 2. ZDP. Krajský soud potvrdil rozhodnutí správce daně. Společnost podala kasační stížnost, kterou NSS neshledal důvodnou.

Argumentace společnosti

Společnost nesouhlasila se závěrem, že činnost jejích společníků měla povahu závislé činnosti (§ 6 ZDP) namísto samostatné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP). Ve své argumentaci se opírala zejména o fakt, že společníci vykonávali služby jako nezávislí

subdodavatelé „nadstandardních služeb“, které se nepřekrývají s běžnou projektovou činností společnosti a pro něž není nutná autorizace ze strany společnosti.

Dále upozorňovala, že společníci pracovali bez pokynů a kontroly, nesli za svou práci sami odpovědnost a měli nízký podíl ve společnosti (10 %). Také tvrdila, že společníci vykonávali podobné činnosti i pro jiné subjekty a že pro společnost vykonávali činnost nezávisle a samostatně. Pokud by tuto činnost pro společnost nevykonávali tito společníci, musela by najmout externí subdodavatelskou firmu s obdobnou kvalifikací. Výkon činnosti společníků nebyl podřízen pokynům samotné společnosti a nešlo o naplňování běžné role společníka ani o závislou práci. To vše podle ní podporovalo závěr o dodavatelsko-odběratelském charakteru vztahu, který může být klasifikován jako příjem dle § 7.

Pohled NSS

Hlavním faktorem při posuzování této otázky bylo zkoumání samotné povahy činnosti společníka, zda měla charakter „práce pro společnost“, tedy obdobný povaze, jakou by vykonával například zaměstnanec, pokud by byl zaměstnán společností za účelem uskutečňování podnikatelské (příp. jiné) činnosti společnosti. V dosavadní právní praxi je toto významným indikátorem (byť nikoli závazným a jediným), zda příjmy společníka představují kategorii příjmů ze závislé činnosti podle § 6, nebo nikoli.

NSS konstatoval, že činnost společníků byla ekonomicky i věcně úzce provázána s podnikáním společnosti, a proto se jednalo o podíl na jejím samotném fungování namísto vyvíjení vlastní podnikatelské činnosti. Dále dovodil, že společníci byli klíčoví pro získání zakázek a míra fakturace (99,4 % a 78 % z celkových příjmů společníků za dané zdaňovací období) jasně prokazuje korporálně-právní vztah. Činnosti společníků spolu úzce souvisely, navazovaly na sebe a jejich charakter byl de facto shodný s činností společnosti. Společnost tak tyto příjmy vyplacené společníkům chybně nezařadila pod příjmy ze závislé činnosti.

Správce daně a krajský soud v tomto směru podle NSS také správně zohlednili, že předmět podnikání a živnostenské oprávnění společníků jsou shodné s předmětem podnikání a živnostenským oprávněním společnosti, tedy projektová činnost ve výstavbě a výroba, obchod a služby. NSS také shledal, že společníci podobné služby poskytovali jiným subjektům jen v minimálním rozsahu a příjem od společnosti byl jejich hlavním zdrojem příjmů v rámci jejich podnikání.

NSS ve většině svých bodů v rámci tohoto rozsudku poměrně jednoznačně odmítl argumentaci společnosti a dal za pravdu správci daně a krajskému soudu. Dodal však, že v jistých situacích by příjmy společníků pro společnost mohly být posuzovány a zdaněny podle § 7:

„Naopak uvedenému režimu zdanění nemají být podrobeny příjmy společníka od společnosti, které jsou společníku vypláceny za něco jiného než za osobní výkon uvedených činností, zejména za plnění, která by společník společnosti poskytoval zásadně za stejných podmínek i v případě, že by jejím společníkem nebyl. Významným indikátorem bude, zda společník poskytuje služby v rámci své samostatné výdělečné činnosti též jiným osobám za obdobných podmínek. Je velmi dobře představitelné a v praxi často se objevující, že určitá fyzická osoba je společníkem

určité společnosti a vedle toho jako osoba samostatně výdělečně činná podniká. Nic nebrání tomu, aby pro společnost, již je společníkem, prováděla činnost z titulu svého korporálně-právního vztahu ke společnosti, a pak tato činnost má být zdaněna podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů. Současně však v jiném rozměru své ekonomické existence může s toutéž společností navázat i klasický dodavatelsko-odběratelský vztah, v němž korporálně-právní poměr ke společnosti nebude hrát určující roli. Pak není důvodu příjmy z takového vztahu podrobovat zdanění podle výše uvedeného ustanovení. Vždy bude záležet na posouzení konkrétní situace a na tom, co při zohlednění všech rozhodných kritérií převažuje – zda vztah korporálně-právní, anebo dodavatelsko-odběratelský. Pokud převažuje druhý z nich, není na místě příjmy z něho podrobovat zdanění podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů.“

Co si z toho vzít?

Rozhodnutí NSS v tomto případě není překvapující a potvrzuje konzistentní praxi posuzování této otázky. V rámci shrnutí se dá říci, že čím vyšší je míra příbuznosti poskytovaných služeb ze strany společníků se samotnou činností společnosti, tím se spíše jedná o závislou činnost, kterou společník vykonává pro společnost a měla by být zdaněna ve smyslu § 6 ZDP. Na druhou stranu NSS explicitně uvádí, že může existovat druh činnosti společníka pro společnost, který takové znaky nenaplní, a pak je namísto tyto příjmy zdanit v rámci § 7 ZDP.

Správce daně a krajský soud v tomto směru dle NSS také správně zohlednili, že předmět podnikání a živnostenské oprávnění společníků jsou shodné s předmětem podnikání a živnostenským oprávněním společnosti, tedy projektová činnost ve výstavbě a výroba, obchod a služby. NSS také shledal, že společníci podobné služby poskytovali jiným subjektům jen v minimálním rozsahu a příjem od společnosti byl jejich hlavním zdrojem příjmů v rámci jejich podnikání.

Plánované akce

Co pro vás EY připravuje?

- 09. 12. [Předvánoční webinář](#) (EY webinář)
- 15. 1. Aktuální daňové novinky ze Slovenska (EY seminář)
- 27. 1. [Checklist přežití pro technologické start-upy a scale-upy: Čeho si všimnou při kontrole dřív než vy? - Ostrava](#) (EY seminář)

Sledujte aktuální přehled plánovaných seminářů a webinářů: https://www.ey.com/cs_cz/events

KONTAKTY

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

Zdanění společností

Lucie Říhová	+420 731 627 058
Libor Frýzek	+420 731 627 004
Jana Wintrová	+420 731 627 020
Radek Matušík	+420 603 577 841
Kateřina Dedková	+420 603 577 890
Karel Hronek	+420 731 627 065

DPH a cla

David Kužela	+420 731 627 085
Stanislav Kryl	+420 731 627 021

Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová	+420 731 627 041
Ondřej Polívka	+420 731 627 088

Právo

Ondřej Havránek	+420 703 891 387
-----------------	------------------

EY

+420 225 335 111
ey@cz.ey.com
www.ey.com/cz

Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebírat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Adélu Vaňkovou: adela.vankova@cz.ey.com.

EY | Building a better working world

EY přispívá k lepšímu fungování světa tím, že vytváří hodnotu pro klienty, zaměstnance, společnost i celou planetu a buduje důvěru na kapitálových trzích.

Týmy odborníků EY s využitím dat, umělé inteligence a pokročilých technologií pomáhají klientům s důvěrou a sebedůvěrou utvářet budoucnost a nacházet odpovědi na ty nejnaléhavější výzvy dneška a zítřka.

Díky detailní znalosti různých ekonomických odvětví, globálně propojené multidisciplinární síti a ekosystému nejrůznějších partnerských organizací mohou týmy našich auditorů, konzultantů, daňových poradců i odborníků na strategické a transakční porade ství poskytovat komplexní služby ve více než 150 zemích a teritoriích.

All in to shape the future with confidence.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.cz.

© 2025 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.

Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat jako na poskytnutí účetního, daňového, právního ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com